

Obsah

Část A

Analýza současného stavu výkonu sociální práce ve školách a školských poradenských zařízeních..... 7

Úvod 9

1. Sociální práce ve školách 10

1.1 Vymezení školní sociální práce 10

1.1.1 Co je to „školní sociální práce“ 10

1.1.2 Cíle sociální práce ve škole a činnosti školního sociálního pracovníka 11

1.1.3 Znalosti a dovednosti typické pro školního sociálního pracovníka 12

1.1.4 Školská sociální práce ve světě (Slovensko, USA, Německo) 12

1.2 Sociální práce ve školství v ČR 14

1.2.1 Legislativní vymezení sociální práce ve školách 15

1.2.2 Představy české odborné veřejnosti o roli školního sociálního pracovníka 17

1.3 Školní sociální práce na základních školách - výsledky kvantitativního šetření 19

1.3.1 Metodologie 19

1.3.2 Zastoupení sociálních pracovníků na ZŠ a jejich organizační zařazení 21

1.3.3 Zajištění činností sociální práce na ZŠ 25

1.3.4 Důvody pro angažování sociálního pracovníka na školách, kde sociálního pracovníka mají 29

1.3.5 Postoj ředitelů ZŠ vůči výhledovému zaměstnání sociálního pracovníka 30

1.4 Zapojení sociální práce v rámci základní školy - příklady z praxe 33

1.4.1 Příklad z praxe: sociální pracovník na ZŠ pro žáky se SVP 35

1.4.2 Příklad z praxe: sociální pedagog na „běžné“ ZŠ 38

1.4.3 Příklad z praxe: sociální pedagog na „běžné“ ZŠ s rozšířenou částí pro žáky se SVP 41

1.4.4 Příklad z praxe: shrnutí 45

1.5 Potenciální přínosy plošného zavedení školního sociálního pracovníka 46

1.6 Podmínky plošného zavedení školního sociálního pracovníka 46

1.7 Doporučení 47

2. Sociální práce ve školských poradenských zařízeních 49

2.1 Školská poradenská zařízení - vymezení 49

2.1.1 Speciálně pedagogická centra (SPC) 49

2.1.2 Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) 50

2.2 Legislativní zakotvení sociální práce ve školských poradenských zařízeních 50

2.3 Školská poradenská zařízení a sociální práce - dostupná statistická data 51

2.4 Sociální práce ve školských poradenských zařízeních - výsledky výzkumu 57

2.4.1 Metodologie 57

2.4.2 Náplň práce sociálních pracovníků v ŠPZ 59

2.4.3 Pozice sociálního pracovníka v týmu dalších odbor. pracovníků ŠPZ 73

2.4.4 Kvalifikační předpoklady a znalosti a dovednosti nezbytné pro sociální pracovníky v ŠPZ 77

2.4.5 Pracovní podmínky sociálních pracovníků v ŠPZ 80

2.4.6 Potenciální možnosti v oblasti výkonu sociální práce v ŠPZ 81

2.4.7 Překážky rozvoje sociální práce v ŠPZ 86

2.5 Doporučení 95

Závěr 97

Literatura	98
Seznam obrázků, tabulek a grafů	100
Seznam zkratk	102
Přílohy	103
Příloha č. 1 Metodologická poznámka k analýze odpovědí na otázku č. 8.....	105
Příloha č. 2 Dotazník	107
Část B	
Analýza současného stavu výkonu sociální práce ve zdravotnictví	115
Úvod	117
1. Teoretická východiska	119
1.1 Role sociálního pracovníka	120
1.2 Spolupráce s dalšími profesemi a subjekty	122
2. Metodologie a zdroje dat.....	124
2.1 Dotazování s využitím rozhovoru pomocí návodu	124
2.2 Dotazování s využitím metody Delphi.....	125
2.3 Dotazování s využitím expertního rozhovoru	127
2.4 Analýza administrativních dat	127
3. Sociální práce v kontextu poskytování zdravotní péče v ČR	128
3.1 Podmínky výkonu sociální práce ve zdravotnictví	128
3.2 Předpoklady spolupráce při výkonu sociální práce ve zdravotnictví.....	130
3.3 Evidence výkonu sociální práce ve zdravotnictví	132
4. Výkon sociální práce ve zdravotnictví z hlediska sociálních pracovníků a jejich nadřízených	135
4.1 Zařazení sociální práce do struktury zařízení zdravotních služeb	135
4.2 Interakce sociálních pracovníků v rámci zařízení zdravotních služeb.....	137
4.3 Interakce sociálních pracovníků s dalšími subjekty.....	141
5. Výkon sociální práce ve zdravotnictví perspektivou pracovníků dalších institucí a organizací.....	145
5.1 Perspektiva pracovníků v sociálních a zdravotně sociálních službách	145
5.2 Perspektiva pracovníků samosprávy	148
5.3 Perspektiva pracovníků institucí veřejné správy.....	152
5.4 Překážky v interakci z perspektivy oslovených expertů	154
Závěr	156
Literatura.....	158
Seznam tabulek a grafů	161